

Margarita Saldaña Mostajo

KAREL DE FOUCAULD NEPOPOLNI BRAT

SLOVENSKI PREVOD

Edita Fidler

PREDGOVOR

Mariola López Villanueva

EPILOG

Nicolás Viel

salve

RAZISKOVANJE MENIŠTVA (1890–1897)

»Ubogi so naši bratje«

Ko je vstopil med trapiste, je Karel prevzel ime Albéric. Prvih šest mesecev je ostal v Franciji, potem pa so ga na njegovo željo premestili v veliko siromašnejši samostan v Siriji: Notre-Dame du Sacré-Coeur. Fizična oddaljenost od družine mu je predstavljala ogromno žrtev, kar je zaupal sestri Mimí, ko je prispel na svojo novo destinacijo: »Dobro sem potoval, in čeprav obžalujem oddaljenost od svojih najdražjih, je dobri Bog podprl mojo dušo in moje telo« (LMF, NDSC, 14. 7. 1890).¹

Čas v noviciatu je znova potrdil pravilnost njegove odločitve. Bil je pomirjen, čutil je hvaležnost in zadovoljstvo, zdravje mu je služilo. Postopoma se je vključil v redovniško življenje, prepleteno z molitvijo, delom in služenjem skupnosti. Pred očmi se mu je odprl nov svet: če je Karel že od začetka spreobrnitve razmišljal o Jezusu kot revežu, mu je zdaj fizično delo v samostanu pomagalo to podobo tudi uresničiti. Patru Eugènu je zaupal: »Tu ima delo zelo pomembno mesto. To mi je všeč, pa ne, ker bi delo imel rad, temveč ker je sopotnik revščine, je podoba našega

¹ LMF, str. 43.

Gospoda, je tisto, kar iz trapistovskega samostana naredi Nazaret« (Patru Eugènu, NDSC, 8. 6. 1892).²

Zaradi napora ob delu, ki ga je izkusil na lastni koži, je začelo v njem zoreti sočutje. Potem ko je izkusil, kako utrudljiva je trgatev, žetev ali čiščenje polj pozimi, je lahko Karel z razlogom trdil: »To delo, napornejše, kot se zdi, če ga nisi opravljal še nikoli, resnično vzbuja sočutje do ubogih, dobroto do delavcev! Ko človek sam vidi, kako težko je kaj pridelati, začuti pravo vrednost kosa kruha. To duši dobro dene« (LMF, NDSC, 3. 7. 1891).³

Hkrati je zaradi resničnih ubogih iz mesa in kosti začel čutiti razliko, ki je zanj postajala vse bolj nevzdržna: »Ubo-gi, ki jim Bog ne da tistega, kar tako velikodušno daje nam redovnikom (streho nad glavo, bogato in redno prehrano, miren spanec, dobra oblačila, tople odeje), vzbujajo sočutje« (LMF, NDSC, 6. 2. 1891).⁴ To sočutje je vzniknilo iz globokega duhovnega spoznanja, ki ga je Karel začutil v tem trenutku in ki je imelo odločilne posledice na njegovi nadaljnji poti: »Ubo-gi so naši bratje: 'Vsi bodo spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen.' Oni so Jezus Kristus: 'Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili'« (LMF, NDSC, 19. 10. 1891).

To srečanje z ubogimi in z revščino je v Karlu vzbudilo nekakšno žalost, ker je bil v svojem prejšnjem življenju tako brezbrizen, zato je sestri svetoval, naj od svojega deli veliko več, kot je v preteklosti delil on: »Mimí, pomisli na

² LFT, str. 97.

³ LMF, str. 48.

⁴ LMF, str. 46.

reveže sredi te ostre zime. Če bi le vedela, kako zelo mi je žal, da nisem zanje naredil več, ko sem še bil del sveta! Vem, da tebi ni treba ničesar obžalovati, a vseeno se mi zdi prav, da ti to povem« (LMF, NDSC, 6. 2. 1891).⁵

Njegov samostan je ponudil zatočišče skupini sirot iz neposredne bližine. Ko je nekega dne ženska, ki je skrbelo zanje, zbolela, so menihi čuvanje otrok naložili bratu Albéricu, in to je zanj postalo vir tolažbe: »Ko krpam oblačila sirot, si rečem, da sem lahko srečen, ker opravljam to delo, tako običajno v nazareški hiši« (LMB, NDSC, 9. 1. 1893).⁶ Med trapisti je mladi menih odkril globino nazareškega življenja in si o njem izoblikoval zelo dobro sliko, ki pa jo bo moral sčasoma dodelati: »Zdi se mi, da bi morala Devica v Nazaretu tolažiti prizadete in pomagati ubogim. Ljudje so bili njeni otroci, ona pa je bila preblizu Gospodovega Srca, da ne bi vedela, da vse, kar storimo najmanjšemu izmed njegovih bratov, to storimo samemu Rešeniku« (LMF, NDSC, 8. 5. 1895).⁷

Avgusta 1892 je začel brat Albéric študirati teologijo, čeprav ni kazal želje po posvetitvi v duhovnika, delno morda zato, ker ga je nazareško življenje popolnoma prevzelo, ker je mislil, da kot duhovnik ne bo mogel biti med zadnjimi, po čemer je tako močno hrepenel, in ker se je bal, da bi ga nekoč imenovali na višji položaj.

⁵ Prav tam.

⁶ LMB, str. 42.

⁷ LMF, str. 58.

ODNOS Z BOGOM

Karel de Foucauld se ni vedno opredeljeval kot vernik. Čeprav se je rodil v krščanski družini, je trinajst let živel »v popolnem dvomu«, pozneje pa je moral počasi prehoditi pot ponovnega iskanja vere. Ko se mu je Bog začel razodevati kot osebna navzočnost, je njegov odnos z njim prav tako postajal vse polnejši. Skozi vse življenje se je ta odnos ravnal po ritmu njegovega človeškega in duhovnega zorenja; začetna fascinacija se je umaknila metodičnosti in perfekcionizmu; pozneje tudi preprostosti in umirjenemu sprejemanju mej.

Želja po Bogu, ta žgoča in neusahljiva želja, je zaznamovala Karlovo življenjsko pot in zelo konkretno določala, čemu je dajal prednost, kako je porabljal svoj čas in v kaj je vlagal energijo. Na njegovi poti ni manjkalo napetosti, dokler se ni naučil usklajevati.

Pozabljena molitev

Novembra 1897, med umikom v Nazaretu, je Karel prečesaval svojo dosedanjo življenjsko zgodbo z vidika, ki mu je pomagal uvideti Božjo navzočnost v njegovem življenju. Starša, ki ju je Karel izgubil v najnežnejših letih, je ohranjal v spominu kot goreča kristjana; oče ga je vodil

v cerkev in mati ga je učila moliti: »Ni moj prvi spomin tista molitev, ki sem jo moral ponavljati zjutraj in zvečer: 'Moj Bog, blagoslovi očka, mamico, dedka in babico, babico Foucauld in mojo sestrico'?« (Nazaret, 1897).¹

Njegovo otroštvo v krogu katoliške družine se je časovno ravnalo glede na navade, povezane s posameznimi obdobji: Marijin mesec, božično rojstvo, katekizem itn. Od dedka, polkovnika de Morleta, se je spominjal »besed in zgledov na poti usmiljenja« (prav tam). Spomin na prvo sveto obhajilo je pridobil prav posebno težo: »K prvemu obhajilu sem pristopil pozno, a po dolgi in poglobljeni pripravi, obdan z molitvijo in spodbudami celotne krščanske družine, pred očmi tistih, ki sem jih imel najraje na svetu« (prav tam). Vez s temi sorodniki je bila tako globoko zakoreninjena v Karlovem otroškem in mladostniškem srcu, da je »nevihte, ki so sledile, niso mogle izrjavati« (prav tam). Karel je videl v odnosu z družino enega od načinov, s pomočjo katerega ga je Bog rešil, »ko sem bil kot mrtev in sem se utapljal v zlu« (prav tam).

»Kljub vsemu sem se ti vse bolj oddaljeval, moj Gospod in moje življenje ... Tako je moje življenje postajalo smrt« (prav tam). Karel je pripisal usahnitev vere filozofskim knjigam, branju katerih se je željno prepuščal, in pomanjkanju smisla v katoliških dogmah. Prijatelju Gabrielu Tourdesu, zvestemu sogovorniku, je pozneje dejal: »Skupaj sva pozabila, kako se moli k Bogu« (LGT, NDSC, 11. 5. 1891).²

¹ NC-IXa, str. 111.

² LGT, str. 149.